

РЕШЕНИЕ

№ 1244

гр. София, 01.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Цветина Цолова

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Татяна Димитрова Въззивно гражданско дело
№ 20211100509097 по описа за 2021 година

Производството по делото е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С решение № 20063191/10.03.2021 г., постановено по гр. д. № 13284/2020 г. на СРС, 151 състав е ОТХВЪРЛЕН предявеният от „Д.Е.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район "Подуяне.", ул. "****", действащо чрез управителя си Ц.Н. П., срещу С. П. П., ЕГН *****, чрез процесуалния си представител адв. В.Г. със съдебен адрес: гр. София, ул. ****, офис 13 отрицателен установителен иск с правно основание чл.439, ал.1 ГПК за установяване със сила на пресъдено нещо, че ищецът не дължи на ответника сума в размер на 1773 лева, представляваща главница по издадения на 16.11.2015 год. изпълнителен лист по ч.гр.д. №207/2011 год. на РС Пещера и сумата от 1707 лева, представляваща главница по издадения на 27.11.2015 год. изпълнителен лист по описа на РС Пещера. Ищецът е осъден на основание чл.78,ал.1 ГПК да заплати сумата от 500 лева, представляваща разноски по делото.

Решението е обжалвано в частта за разноските по реда на чл.248 ГПК с молба от 09.04.2021 год., като се иска в условията на евентуалност или да не се присъждат изобщо разноски, включително и такива за адвокатски хонорар, тъй като ответникът по делото не се е представлявал от адвокат, или да се намали същото поради прекомерност, като се присъди минимума съгласно разпоредбите на Наредба №1 от 09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Ответникът подава отговор на молбата, като я счита за неоснователна и следва да бъде оставена без уважение. С Определение №20107302 от 28.04.2021 год. съдът е оставил молбата без уважение, като е дал указания, че същото е обжалваемо в едноседмичен срок от получаването му пред Софийски градски съд.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ищецът – „Д.Е.“ ЕООД, ЕИК ****, с който обжалва решението изцяло. Счита, че неправилно съдът е стигнал до извода, че процесния договор за цесия е валидно сключен и са изпълнени изискванията на закона за

обвързване и на длъжника от последиците му. Моли съда да отмени първоинстанционното решение, като на негово място постанови ново, с което да уважи предявените от дружеството претенции. Претендира разноски.

Ищецът – въззивник в законоустановения едноседмичен срок подава и частна жалба срещу Определение №20107302 от 28.04.2021 год., постановено по същото дело при искане за изменение на решението в частта за разноските, като със същото е оставена молбата без уважение. Поддържа основанието, въз основа на което претендира недължимост на адвокатското възнаграждение.

В законоустановения срок по чл.263, ал.1 от ГПК ответникът не подава отговор на въззивната жалба.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Образувано е по предявен от „Д.Е.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район "Подуяне.", ул."****", действащо чрез управителя си Ц.Н. П., срещу С. П. П., ЕГН *****, чрез процесуалния си представител адв. В.Г. със съдебен адрес: гр. София, ул. ****, офис 13 за установяване със сила на пресъдено нещо, че ищецът не дължи на ответника сумата от 1773 лв., представляваща главница по издадения на 16.11.2015 г. изпълнителен лист по ч.гр.д. № 207/2011 г. на РС Пещера и сумата 1707 лева, представляваща главница по издадения на 27.11.2015 г. изпълнителен лист, въз основа на който е образувано изп.д. № 20178560402314 на ЧСИ Б.Б. №843 на КЧСИ.

Ищецът твърди, че не дължи описаните суми, тъй като са погасени по давност, евентуално поради недействителност на договора за цесия.

В срока по чл. 131 ГПК, ответникът С. П. П. е подал отговор на исковата молба, в който оспорва исковете по подробно изложени съображения.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намира следното:

По делото не е спорно и се установява, че процесните изпълнителен лист от 16.11.2015 г. е издаден по гр. д. № /2011 г. на РС Пещера и изпълнителен лист от 27.11.2015 г. е издаден по гр.д. № /2011 г. на РС Пещера в полза на „Б.Т.“ ЕООД, ЕИК ****. Не се спори и че с договор за цесия от 15.12.2015 г. „Б.Т.“ ЕООД, ЕИК **** е цедирало вземанията си на ответника.

Видно от удостоверение, издадено от ЧСИ Б.Б. №843 на КЧСИ, въз основа на цитираните изпълнителни листа по молба на С. П. П. на 10.08.2017 г. е образувано изпълнително дело . С молбата за образуване е извършено възлагане по смисъла на чл. 18 ЗЧСИ. На 09.01.2018 г. са наложени запори на банкови сметки в посочени банкови институции. До длъжника е изпратена Покана за доброволно изпълнение, връчена на длъжника на 18.01.2018 г. Изпълнителното дело е спряно на основание чл.432, т.7 ГПК вр. чл.638, ал.1 ТЗ. Съгласно удостовереното от съдебния изпълнител други действия не са предприемани и съответно извършвани.

Спорно между страните е дали погасителният давностен срок за вземанията е изтекъл след издаването на заповедта за изпълнение по чл. 410 ГПК. Изпълнителните листа са издадени на 16.11.2015 г. и 27.11.2015 г., от който момент следва да се приеме, че е започнал да тече давностният период, доколкото кредиторът е разполагал с изпълнителен титул, въз основа на който е имал възможност да поиска принудително събиране на вземанията си. От удостоверението на ЧСИ Б.Б. №843 на КЧСИ се установява, че на 10.08.2017 г. ответникът е поискал образуване на изпълнително производство срещу ищеца въз основа на изпълнителния лист от 16.11.2015 г. и изпълнителния лист от 27.11.2015 г., като с молбата за образуването му е поискано извършването на конкретни изпълнителни

действия срещу длъжника, включително заповест за изземване на банковите му сметки, открити в посочени банки. Следователно на основание чл. 116, б. "в" ЗЗД давностният срок за процесните вземания е бил прекъснат на 10.08.2017 г. и от този момент е започнала да тече нова давност, поради което към момента на приключване на устните състезания пред настоящата съдебна инстанция това вземане не е погасено по давност.

Следва да се обсъди посоченото евентуално основание за недължимост на процесното вземане поради недействителност на договора за цесия.

Спорно между страните е дали договорът за цесия, сключен на 15.12.2015г. между дружеството „Б.Т.“ ЕООД и ответника С. П. П. е действителен и дали последващото производство по несъстоятелност на „Б.Т.“ ЕООД, открито на 05.04.2016г., с определена начална дата на неплатежоспособността на същото 31.12.2014г., е относимо към настоящото производство.

По отношение правилността на решението във връзка с наведените във въззивната жалба оплаквания по съществото на спора настоящият състав на въззивния съд намира следното:

По възражението на ищеца – въззивник за недействителност на сключения договор за цесия, респ. за непораждане на правните последици на цесията, въззивният съд счита за неоснователно, поради следните съображения.

Цесията е договор, с който кредиторът на едно вземане- цедент, го прехвърля на трето лице-цесионер, като последният разполага с правото да го събере от длъжника. Длъжникът по вземането не е страна по цесията. В закона липсва изискване за форма за действителност на цесията. Цесионерът придобива вземането в състоянието, в което то се е намирало в момента на сключването на договора. Заедно с вземането върху цесионера по силата на закона преминават и всички акцесорни права /освен ако е уговорено противното/. Обстоятелството, че цесията засяга интересите както на страните по договора, така и на трето лице- длъжника, налага извършването на допълнително действие- съобщаване на длъжника за цесията съгласно чл. 99, ал. 3 и 4 ЗЗД. Съобщението е едностранно изявление, с което длъжникът се известява, че вземането на неговия кредитор е прехвърлено на нов кредитор. То е неформално и за да породи действие трябва да бъде извършено от стария кредитор /цедента/- чл. 99, ал. 3 ЗЗД. Само това уведомяване ще създаде достатъчна сигурност за длъжника за извършената замяна на стария му кредитор с нов и ще обезпечи точното изпълнение на задълженията му, т. е. изпълнение спрямо лице, което е легитимирано по смисъла на чл. 75, ал. 1 ЗЗД, като по силата на принципа на свободата на договарянето /чл. 9 ЗЗД/ няма пречка старият кредитор да упълномощи новия кредитор за извършване на уведомлението за цесията – това упълномощаване не противоречи на целта на разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и 4 ЗЗД.

Установеното в чл. 99, ал. 4 от ЗЗД задължение на цедента да съобщи на длъжника за извършеното прехвърляне на вземането има за цел да защити длъжника срещу ненадлежно изпълнение на неговото задължение, т. е. срещу изпълнение на лице, което не е носител на вземането. Доколкото прехвърленото вземане е възникнало от правоотношение между длъжника и стария кредитор /цедента/, напълно логично е въведеното от законодателя изискване съобщението за прехвърлянето на вземането да бъде извършено именно от стария кредитор /цедента/. Само това уведомяване ще създаде достатъчна сигурност за длъжника за извършената замяна на стария му кредитор с нов и ще обезпечи точното изпълнение на задълженията му, т. е. изпълнение спрямо лице, което е легитимирано по смисъла на чл. 75, ал. 1 от ЗЗД. Ето защо, правно релевантно за действието на цесията е единствено съобщението до длъжника, извършено от цедента /стария кредитор/, но не и съобщението, извършено от цесионера /новия кредитор/.

В съдебната практика е утвърдено виждането, че няма пречка цесионерът по силата на упълномощаване да изпълни задължението на цедента, като уведоми длъжника за

извършеното прехвърляне на вземанията. Именно такъв е и настоящия случай, като за установяване факта на упълномощаването към договора за цесия е представено и разписаното пълномощно между страните, видно от текста на което, на цесионера – ищец в настоящото производство, изрично е възложено изпълнение на задължението по уведомяване на длъжника, съгласно чл.99, ал.4 ЗЗД. Съдът намира да посочи, че с оглед принципа на свободата на договарянето (чл. 9 ЗЗД) няма пречка старият кредитор да упълномощи новия кредитор да съобщи на длъжника за цесията, като такова упълномощаване не противоречи на целта на разпоредбите на чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД.

С оглед установената трайна съдебна практика въззивният съд приема, че няма пречка уведомяването на длъжника за извършената цесия да се реализира и с връчването на прелист от исковата молба.

По тези аргументи съдът приема, че по делото не са ангажирани доказателства за надлежното уведомяване на длъжника за цесията на основание чл. 99, ал. 3 от ЗЗД, поради което следва да се приеме, че сключеният договор за цесия има действие спрямо цедиращия длъжник, респективно осъществено прехвърляне на вземането е породило действие и за длъжника на основание чл. 99, ал. 4 ЗЗД. Следователно ищецът се легитимира като титуляр досежно претендираното вземане и притежава качеството кредитор по отношение на ответника. При това положение се налага извода, че по делото е установено по несъмнен начин, че ищецът - въззиваем – „Агенция за контрол на просрочени задължения“ ЕООД е придобил валидно изискуемо вземане от ответника, дължимо от ответника-въззивник – К.Н.Б. по сключения и цитиран по – горе в настоящото съдебно решение договор за паричен заем, по който ответникът дължи изпълнение на поетите от него задължения за връщане на сумата, получена по договора за кредит чрез плащане на уговорените падежни дати уговорения размер на фиксираните вноски. (*решение № 123 от 24.06.2009 г. на ВКС по т. д. № 12/2009 г., II Т. О., Т. К., Решение № 284679 от 28.11.2019 г. на CPC по гр. д. № 54273/2018 г., Решение № 284679 от 28.11.2019 г. на CPC по гр. д. № 54273/2018 г.*)

Ненадлежното уведомяване не означава, че задълженото лице не дължи изпълнение, последният би могъл да възрази в този смисъл, единствено ако е платил задължението към предходния кредитор поради факта, че не е узнал за промяната в активно легитимираното да получи плащането лице. С оглед на изложеното и като взе предвид, че ответникът не твърди да е извършвал плащания в полза на стария кредитор /цедента/ на съществуващите задължения, ответникът – С. П. П. се явява материалноправно легитимиран да претендира цедираното му вземане срещу ответника, тъй като последният дължи да престои на него, а не на стария кредитор. Следователно, процесният договор за цесия е произвел действие спрямо длъжника на основание чл. 99, ал. 3 и ал. 4 ЗЗД.

По възражението, че обявяването на дружеството „Б.Т.“ ЕООД в несъстоятелност с начална дата, предхождаща датата на сключения договор за цесия.

Съгласно чл. 649 ТЗ исковите по чл. 645 ТЗ, чл. 646 ТЗ и чл. 647 ТЗ и иск по чл. 135 ЗЗД, свързан с производството по несъстоятелност, както и обусловените от тях осъдителни иски за попълване масата несъстоятелността, могат да се предявят от синдика и само в случай, че синдикът бездейства, предявяването на исковите е възможно да се извърши от всеки кредитор на несъстоятелността, т. е. активната процесуална легитимация на кредиторите за инициране на исково производство за попълване масата на несъстоятелността е в следствие на бездействието на синдика да предяви посочените в чл. 649, ал. 1 ТЗ иски и обусловените от тях осъдителни иски, поради което съдът е заключил, че кредиторите могат да предявят вместо синдика единствено тези иски, но не и други, различни от тях. Цесията несъмнено попада в кръга на сделки, чиято нищожност може да се релевира по реда на отменителните иски. В случая, обаче, не са налице данни по делото в законоустановения едногодишен срок нито синдика, нито кредиторите при бездействие от страна на последния, да са иницирали завеждането на някой от

отменителните искове. А съгласно текста на закона те са единствено активно легитимирани да предявят исковата претенци. Изводът е, че процесният договор за прехвърляне на вземания, предвид и изложеното по – горе за правните му последици, е породил валидно действието си и спрямо длъжника – въззивник пред настоящата инстанция. Освен това, както правилно първоинстанционния съд е отбелязал, ищецът – въззивник не е от кръга лица, които да се ползват от прогласената нищожност по реда на отменителните искове, тъй като изрично е посочено, че от нищожността се ползват единствено кредиторите на дружеството, обявено в несъстоятелност. Ищецът било задължено лице спрямо „Б.Т.“ ЕООД, поради което и не се ползва от защитата на горецитираните разпоредби.

Предвид гореизложеното, въззивният съд намира подадената въззивна жалба за неоснователна, поради което следва да я остави без уважение, а при споделяне изцяло на изводите на първоинстанционния съд, неговото решение следва да бъде изцяло потвърдено.

По отношение на подадената частна жалба срещу Определение №20107302 от 28.04.2021 год., с която е оставена без уважение молбата на ищеца – въззивник за изменение на решението в частта за разноските. Въззивният съд счита частната жалба за частично основателна. Действително, исковата молба е изготвена и подадена от адвоката на ответника, за което е приложено и пълномощното по делото, ведно с договора за правна защита и съдействие от дата 30.06.2020 год. В същото е отразена и договореното между страните възнаграждение в размер на 500 лева, както и начина на плащане – в брой. По делото е проведено едно открито съдебно заседание на 10.02.2021 год., на което ищецът се явява лично, както е отбелязано и в самия протокол. Следващото действие, извършено от процесуалния представител на ответника е именно във връзка с подадената молба за изменение на решението. Следователно, процесуално представителство от страна на адвокат В.Г. не е осъществявано. Предвид изложеното, не може да се приеме, че изобщо адвокатско възнаграждение не му се дължи, но в случая същото следва да се изчисли съгласно чл.9 от Наредба №1 от 09.07.2004 год. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Изчислено по този ред възнаграждението следва да е в минималния размер от 400 лева. Намира за основателно възнаграждението да се намали до така установения минимален размер, но не и на ответника изобщо да не бъдат присъдени разноски.

По разноските:

Предвид изхода на спора, разноски на въззивника не следва да се присъждат, а до колкото ответника – въззиваем в производството пред въззивната инстанция не подава отговор на въззивната жалба, а в проведеното открито съдебно заседание на 09.02.2024 год. изрично е заявил, че не претендира разноски, такива не следва да се присъждат.

По изложените мотиви, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20063191/10.03.2021 г., постановено по гр. д. № 13284/2020 г. на СРС, 151 състав е ОТХВЪРЛЕН предявеният от „Д.Е.“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район "Подуяне.", ул. "****", действащо чрез управителя си Ц.Н. П., срещу С. П. П., ЕГН *****, чрез процесуалния си представител адв. В.Г. със съдебен адрес: гр. София, ул. ****, офис 13 отрицателен установителен иск с правно основание чл.439, ал.1 ГПК за установяване със сила на пресъдено нещо, че ищецът не дължи на ответника сума в размер на 1773 лева, представляваща главница по издадения на 16.11.2015 год. изпълнителен лист по ч.гр.д. №207/2011 год. на РС Пещера и сумата от 1707 лева, представляваща главница по издадения на 27.11.2015 год. изпълнителен лист по описа на РС Пещера

Решението не подлежи на касационно обжалване съгласно разпоредбата на чл. 280,

ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____